

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

POZIOM PODSTAWOWY

FORMUŁA DO 2014

(„STARA MATURA”)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MWO-P1

MAJ 2018

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – wykresy z danymi z badań społecznych (II.2).
	Wiadomości: struktura i kultura polityczna społeczeństwa polskiego (I.2 / I.6).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

wielkość miejscowości

Zadanie 2. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – akt prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: procedury demokracji, wybory organów władzy w Rzeczypospolitej Polskiej (I.5 / I.7).

Schemat punktowania

- 3 p. – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
2 p. – poprawne wypełnienie dwóch wierszy lub dwóch kolumn tabeli.
1 p. – poprawne wypełnienie jednego wiersza lub jednej kolumny tabeli.

Poprawna odpowiedź

- A. tak, tak, tak
B. tak, nie, nie
C. nie, tak, nie

Zadanie 3. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – wykres z danymi z zachowań politycznych (II.2).
	Wiadomości: procedury demokracji, wybory organów władzy w Rzeczypospolitej Polskiej (I.5 / I.7).

Schemat punktowania

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. F
2. P
3. P

Zadanie 4. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: procedury demokracji, partie polityczne (I.5 / I.6).

Schemat punktowania

- 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

- A. system dwupartyjny
B. W takim systemie częściej może zdarzyć się sytuacja, w której znaczna część wyborców nie ma własnej reprezentacji politycznej w parlamencie.
C. Wielka Brytania

Zadanie 5. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – logo (II.2).
	Wiadomości: ideologie i doktryny polityczne (I.6).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C.

Zadanie 6. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie (II.4).
	Wiadomości: procedury demokracji, formy uczestnictwa obywateli w życiu politycznym (I.5 / I.8).

Schemat punktowania

- 2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- B. P
C. O

Zadanie 7. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – akt prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: organy władzy i źródła prawa w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7 / I.8).

Schemat punktowania

- 4 p. – podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi.
 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

- A. W Polsce wybory do izby drugiej parlamentu mają charakter bezpośredni.
 B. W Polsce prezydent nie wchodzi w skład Rady Ministrów.
 C. W Polsce inicjatywa ustawodawcza przysługuje Radzie Ministrów, Prezydentowi RP, grupie min. 100 000 obywateli, Senatowi jako całości, a nie ma jej premier.
 D. W Polsce projekt ustawy zawsze musi być złożony do izby pierwszej – Sejmu RP.

Zadanie 8. (0–4)

Wiadomości i rozumienie.	Organy władzy wykonawczej w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 4 p. – przyporządkowanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi.
 3 p. – przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. C., E.
 2. B., D.

Zadanie 9. (0–5)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – mapa podziału administracyjnego Polski (II.2).
	Wiadomości: ustrój administracyjny Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

9.1.**Schemat punktowania**

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- kujawsko-pomorskie
 – lubuskie

9.2.

Schemat punktowania

- 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

- A. władz samorządowych i wojewody
- B. wojewody
- C. władz samorządowych

Zadanie 10. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – wykres z danymi z badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: kultura polityczna społeczeństwa polskiego, ustrój administracyjny Rzeczypospolitej Polskiej (I.5 / I.7).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (zależności i danych).
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Im niższy szczebel samorządu, tym wyższy – według respondentów – wpływ na rozwój miejscowości. Ilustrują to dane z 2010 i 2015 roku, w myśl których duży stopień wpływu samorządu gminnego deklarowało 64 i 58%, powiatowego – odpowiednio 50 i 45%, natomiast wojewódzkiego – odpowiednio 40 i 37%.

Zadanie 11. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – akt prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: procedury demokracji, organy władzy samorządowej w Rzeczypospolitej Polskiej (I.5 / I.7).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – nie

Uzasadnienie – Zgodnie z art. 55 ust. 2. *Ustawy o referendum lokalnym* referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego dotyczy tylko organu pochodzącego z powszechnych wyborów bezpośrednich, a starosta jest wybierany przez radę powiatu.

Zadanie 12. (0–5)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: ustrój konstytucyjny Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

12.1.

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

immunitet

12.2.

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

D.

12.3.

Schemat punktowania

- 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

RPD – Rzecznik Praw Dziecka

GIODO – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

IPN – Instytut Pamięci Narodowej

Zadanie 13. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: ustrój konstytucyjny Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

13.1.

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

stan kłęski żywiolowej

13.2.

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 14. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – akt prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: organy władzy i źródła prawa w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7 / I.9).

Schemat punktowania

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- 1. P
- 2. P
- 3. F

Zadanie 15. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Organy władzy sądowniczej w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7 / I.10).
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

A., C.

Zadanie 16. (0–3)

Wiadomości i rozumienie.	Dziedziny prawa, obywatel wobec prawa (I.9 / I.12).
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 3 p. – przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. podżeganie
- B. usiłowanie
- C. pomocnictwo

Zadanie 17. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – fragment pisma sądowego (II.2 / II.8).
	Wiadomości: dziedziny prawa i sądy w Rzeczypospolitej Polskiej, obywatel wobec prawa (I.9 / I.10 / I.12).

Schemat punktowania

- 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- 1. B.
- 2. C.

Zadanie 18. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – akt prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7)
	Wiadomości: dziedziny prawa i sądy w Rzeczypospolitej Polskiej (I.9 / I.10).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

świadek

Zadanie 19. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst raportu organu władzy (II.2 / II.4).
	Wiadomości: prawa człowieka, organy ochrony prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, obywatel wobec prawa (I.7 / I.10 / I.11 / I.12).

19.1.

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C.

19.2.

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

- możliwość sądowego dochodzenia swych praw przed sądem I instancji
- możliwość złożenia apelacji do sądu II instancji

Zadanie 20. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – akt prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: prawa człowieka (I.11).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C.

Zadanie 21. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: prawa człowieka, obywatel wobec prawa, Polska w Europie (I.11 / I.12 / I.13).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C.

Zadanie 22. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – mapa polityczna Europy i opisy (II.2).
	Wiadomości: Polska w Europie, stosunki międzynarodowe (I.13, I.15).

Schemat punktowania

- 3 p. – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
- 2 p. – poprawne wypełnienie dwóch wierszy tabeli.
- 1 p. – poprawne wypełnienie jednego wiersza tabeli lub dwóch nazw.

Poprawna odpowiedź

- A. Ukraina, 4
- B. Białoruś / Republika Białorusi, 5
- C. Niemcy / Republika Federalna Niemiec, 1

Zadanie 23. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – fotografie i informacje (II.2).
	Wiadomości: instytucje Unii Europejskiej, Polska w Europie (I.13 / I.14).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Rada Europejska
 B. Komisja

Zadanie 24. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – schemat (II.2).
	Wiadomości: organizacje międzynarodowe, Polska w Europie (I.13 / I.15).

Schemat punktowania

- 4 p. – poprawne wypełnienie czterech wierszy tabeli.
 3 p. – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
 2 p. – poprawne wypełnienie dwóch wierszy tabeli lub czterech nazw.
 1 p. – poprawne wypełnienie jednego wiersza tabeli lub dwóch nazw.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, 2
 B. Rada Europy, 1
 C. Organizacja Paktu / Traktatu Północnoatlantyckiego, 3
 D. Unia Europejska, 4

Zadanie 25. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tabela i wykres z danymi z badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: problemy współczesnego świata, stosunki międzynarodowe, kultura polityczna społeczeństwa polskiego (I.6 / I.15 / I.16).

25.1.**Schemat punktowania**

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

aneksja Krymu przez Rosję

25.2.**Schemat punktowania**

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – tak

Uzasadnienie – Znaczący wzrost odsetka osób obawiających się ataku na terytorium Polski jest zbieżny ze wzrostem odsetka osób aprobujących członkostwo Polski w NATO – wzrost w 2014 roku odpowiednio o 19 i 22 punkty procentowe.

Zadanie 26. (0–7)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tabela z danymi z badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: kwestie etniczne, kultura polityczna społeczeństwa polskiego (I.3 / I.6).

26.1.**Schemat punktowania**

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. F
2. P
3. P

26.2.**Schemat punktowania**

- 3 p. – przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

- Białorusini
- Litwini
- Niemcy

26.3.**Schemat punktowania**

- 1 p. – przyporządkowanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Francuzi

Zadanie 27. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst publicystyczny, rozpoznawanie problemów społecznych (II.2 / II.6).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego, obywatel wobec prawa (I.2 / I.12).

27.1.**Schemat punktowania**

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

frankowicze

27.2.**Schemat punktowania**

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Istotą problemu jest znaczący wzrost kursu franka szwajcarskiego. Choć nominalnie nie wzrosła wysokość kredytu hipotecznego (i raty) w CHF, to na jego obsługę należy obecnie wydać znacznie więcej niż w chwili jego uruchamiania.

Zadanie 28. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – rysunek satyryczny (II.2).
	Wiadomości: prawidłowości życia społecznego, problemy społeczne (I.1 / I.2).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Karykatura wskazuje na spędzanie życia przed telewizorem czy komputerem przy braku aktywności fizycznej, zatem różnice pokoleniowe są iluzoryczne.

Zadanie 29. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst publicystyczny, odróżnianie faktów od opinii (II.2 / II.3).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego (I.2).

Schemat punktowania

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

3, 5, 6

Zadanie 30. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tekst publicystyczny, rozpoznawanie problemów społecznych (II.2 / II.6).
	Wiadomości: prawidłowości życia społecznego, problemy społeczeństwa polskiego (I.1 / I.2).

Schemat punktowania

2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Argument – Ludzie młodzi są postrzegani jako bardziej innowacyjni; są skłonni do tworzenia nowych ruchów społecznych, kontrkultury.

Kontrargument – Ludzie starsi mają ugruntowaną wiedzę i praktykę, większe doświadczenie zawodowe.

Zadanie 31. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – program społeczny organu władzy (II.2).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego, rynek pracy (I.2 / I.17).

Schemat punktowania

3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.

2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

– duży czas pracy ponadwymiarowej

– sztywny sposób organizowania czasu pracy

– trudności ze skróceniem czasu pracy

Zadanie 32. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – akt prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego, funkcje państwa (I.2 / I.4).

32.1.

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Karta Dużej Rodziny

32.2.

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

zniżki przy zakupie biletów na komunikację zbiorową, imprezy kulturalne i sportowe

Zadanie 33. (0–15)

Temat: Odwołując się do materiałów źródłowych z zadań 29–32, scharakteryzuj problemy polskich rodzin mających dzieci oraz działania władz na rzecz wspierania w rozwiązaniu tych problemów. Przedstaw także własne propozycje działań państwa na rzecz poprawy sytuacji wskazanych rodzin.

Tworzenie informacji.	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej ocenę procesów społecznych oraz wskazanie propozycji rozwiązań problemów społecznych (III.1 / III.3 / III.5).
	Korzystanie z informacji: dokonywanie selekcji faktów, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społeczno-politycznym, rozpoznawanie problemów społecznych, wskazanie przyczyn i skutków procesów społecznych (II.1 / II.2 / II.5 / II.6).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego, funkcje państwa, elementy prawa pracy (I.2 / I.4 / I.9).

Kryteria oceniania

Charakterystyka problemów polskich rodzin mających dzieci (0–4)

- problemy pogodzenia pracy zawodowej i opieki nad dzieckiem; mężczyźni pracują więcej godzin, niż wynikałoby to z możliwości kodeksowych (np. w przypadku dziecka do lat 4 można odmówić godzin ponadwymiarowych); nieelastyczny czas pracy dla kobiet;
- inne problemy: finansowe, mieszkaniowe itp.

- 4 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów.
3 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną jednego aspektu.
2 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub za niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
1 p. – za niepełną charakterystykę jednego aspektu.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Charakterystyka działań władz na rzecz wspierania w rozwiązywaniu problemów rodzin mających dzieci – zmiany w *Kodeksie pracy* (0–2)

– wydłużenie urlopu macierzyńskiego / rodzicielskiego; wprowadzenie urlopu rodzicielskiego z opcją wyboru go przez ojca dziecka; wprowadzenie urlopu ojcowskiego.

- 2 p. – za pełną charakterystykę.
- 1 p. – za niepełną charakterystykę.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Charakterystyka innych działań władz na rzecz wspierania w rozwiązywaniu problemów rodzin mających dzieci (0–3)

– np. Karta Dużej Rodziny, MDM; dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka [tzw. becikowe]; ulgi podatkowe; program Rodzina 500 plus [500 złotych na drugie i kolejne dziecko miesięcznie do uzyskania przez nie pełnoletności].

- 3 p. – za pełną charakterystykę.
- 2 p. – za niepełną charakterystykę.
- 1 p. – za zasygnalizowanie.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Przedstawienie propozycji działań władz państwa (0–4)

– propozycje powinny dotyczyć działań, które nie zostały do tej pory podjęte przez państwo polskie.

- 4 p. – za przedstawienie czterech propozycji lub dwóch propozycji wraz z charakterystyką.
- 3 p. – za przedstawienie trzech propozycji lub jednej propozycji i jednej propozycji wraz z charakterystyką.
- 2 p. – za przedstawienie dwóch propozycji lub jednej propozycji wraz z charakterystyką.
- 1 p. – za przedstawienie jednej propozycji.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Wykorzystanie materiałów źródłowych (0–1)

- 1 p. – za poprawne powołanie się na dwa materiały źródłowe.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Poprawny język i forma wypowiedzi (0–1)

- 1 p. – za pracę napisaną językiem w pełni komunikatywnym, z uporządkowanym, logicznym wywodem i właściwą strukturą.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.